

Константин Константинов

Във влака

Вагонът беше препълнен с пътници и багаж. Всички отиваха за Изворския панаир. Савата едва намери едно местенце в края на пейката. И той отиваше на панаира да помага на баща си, който имаше там сергия с мъниста и свирки.

Влакът фучеше край реката, мушкаше се в тунели и после слънцето отново играеше в прозорците. Отвън бягаха телеграфните стълбове с низани по жиците птичета.

До Савата седеше търговец с дисаги сушени круши и сливи. По-отвд един пътен книжар показваше съновници и песнопойки. В другия ъгъл продавач на хармоники за уста беше отворил кутия с лъскави музички. Един уволнен войник, с китка зад ухото, опитваше една хармоничка, но нищо не излизаше.

– Тю-ю! Язък! – обади се Савата. – Как си забравих моята... Хем по-весело щяхме да пътуваме, хем на панаира щях да събера повече хора. Язък! Я, бе чичо, дай да опитам и аз!

Той наду музичката и веднага в купето гръмна военен марш. Всички се смълчаха и обърнаха учудени погледи към него.

– Браво, бе юнак! Ти си бил цял майстор! – вика книжарят.

– Три години вече свира – отвърна Савата.

– А бе то от инструмента зависи – обади се продавачът на свирките. – И десет години свири, пак нищо няма да излезе, щом инструментът не струва. А пък моите хармонички са първо качество. Сами, дето се вика, свирят!

– Вашите билети! – викна кондукторът, провери ги и отмина. Савата отново наду хармоничната и сега се разля една бавна народна песен. Всички се облегнаха да слушат по-добре. Влакът фучеше все така край цъфнали поляни. По едно време свирачът мръдна да свали торбичката си. Изведнъж кракът му напипа под пейката нещо меко, което се сви, като живо. Той се наведе и остана слисан: отдолу лежеше свряно между торби и кошници, десет-единадесет годишно момче-селянче.

Савата го бутна по главата и прошепна:

– Я! Ти що щеш тука, бре?

Момчето гледаше уплашено, готово да се разплаче.

– Слушай – изсъска пак тихичко Савата, – ей сега, като влезем в тунела, измъквай се веднага и върви в края на вагона. Аз ще дойда да разбера тая работа.

След малко той намери момчето в ъгъла до вратата. Отъркаляно в прах, то трепереше като хванато зверче.

Савата нахлупи фуражка, изгледа го строго и почна разследване:

– Как те думат?
– Енчо.
– Отде се качи?
– От града.
– Какво правиш там?
– Чирак съм... при Марин налбантина...
– Марин ли? Че ти си ни бил съсед бе... Как да не те зная... Откога си при Марина?

– Преди една неделя ме доведоха от село.
– Аха-а! Затова не съм те виждал. Ами де отиваш?
– Искам да ида на панаира... Вчера нашенци ми казаха, че мама щяла да продава телето... мойто теленце... Мицка... Домъчня ми... рекох да я видя пак, преди да я продадат. Много я обичам... Пък и тя ме знае...

Савата помълча, дигна фуражката и се засмя:

– За телето ти домъчняло, а?... И рече без билет, скришом да се качиш на влака?... Ами като те пипнат, че глоба, че затвор...

– Какво да правя... нямам пари за билет. Пък много ми е мъчно... Ти не казвай, аз ще слеза, щом спре.

– Ами какво е теленцето, я кажи... Хубаво ли е?

Очите на Енча светнаха:

– Да го видиш само: жълто, с бяло петно над едното око! И името си знае, и все двамата ходехме...

– Аз пък имам магаре – рече Савата. – Ти него пък да видиш – чудо! С едно ухо е! С едно ухо е, ама по-умно от другите, дето са с две... Марко го викат. От два километра ме познава... и реве, та се къса...

Енчо се ухили.

Савата изведнъж се замисли, пак нахлупи фуражката си и рече:

– Сега да видим какво ще правим с тебе! Що ми трябваше да те измъквам! Пари нямаш, аз имам само три лева, пък кондукторът след половин час пак ще мине. Ай, дявол да го вземе, да беше си лежал отдолу, ами и аз няхах си друга работа!

Почеса се по тила и отсече:

– Слушай! Ще чакаш тук, докато дойда. Аз ще наредя нещо. Докато минат пак за билетите, ще се върна и ще ти купим билет.

Енчо се сви в ъгъла, а Савата влезе в купето.

– Къде ходиш, бре юначе! Я ела да ни посвириш пак! – викнаха пътниците.

– Да посвирия, ама този път ще платите – засмя се Савата. – Там

един сиромах си загубил билета, плаче, та се къса... ще го свалят от влака... Та ще съберем малко пари да му купим билет.

– Добре де, добре – викнаха пътниците, – ще дадем кой колкото може. Ти само карай!

Савата наду отново хармоничката и целият вагон ечна. Събраха се около вратата хора и когато поднесе шапката си, всеки пусна по нещо.

– Сега ще обиколя отатък, да събера и за глобата – каза Савата. – Пък тебе, чичо, ако те е страх за свирката, ей ми торбичката за залог!

– Не ти ща торбичката, момченце! Халал да ти е свирката, подарявам ти я! Ама на панаира, като свириш с нея, да казваш, че от мене си я купил.

Савата пламна от радост, отиде из другите вагони и след малко се върна с пълен кривач левчета.

Бързо се упъти към тъгъла, дето стоеше все така изплашен Енчо, бутна го с лакът, ухили се и му показа парите.

– Не бой се, Енчо! Нареди се всичко.

Влакът приближаваше вече Изворово. Далеч в полето се виждаха сред облак прах палатки, люлки и байраци. Кондукторът се показа на вратата:

– Всички билети!

Савата се изправи пред него, подаде му своя билет и рече:

– Господин кондукторе, станала е една грешка: ние с това момче, двамата, сме пътували с един билет. Как е станала тая работа – не мога да разбера: аз ли съм бил без билет, той ли – хич не зная. Ама няма загуба, ей ви тука пари и за билет и за глобата... Плащам си честно. – Кондукторът изгледа двамата, кимна с глава, разсмя се и излезе.

Влакът спря на станцията. Всички слизаха. Савата хвана Енча за ръката, повлече го и рече:

– А сега, батинка, хайде да ме водиш да видя и аз Мицка. Може пък и нея да откупим със свирката! – наду музичката и се мушна заедно с Енчо в пъстрата навалица на панаира.

КРАЙ

© Константин Константинов

Сканиране и разпознаване: unicode, 2007
Редакция: VHorse, 2007

Публикация:

Константин Константинов
ПРИКАЗКИ ЗА ТЕБЕ
Избрани приказки и разкази

ЗЛАТНА БИБЛИОТЕКА
Избрани творби за деца и юноши
Под редакцията на Дамян Дамев
Двадесет и трета книга

Редактор Христиана Василева
Художник Иван Кьосев
Художествен редактор Тончо Тончев
Технически редактор Катя Бижева
Коректор Елена Иванова
Л. Г. У. Тематичен № 2661. Година 1971
Дадена за набор на 8. II. 1971 година
Подписана за печат на 10. XI. 1971 година
Излязла от печат на 30. III. 1972 година
Формат 1/16 84/116. Тираж 60 000
Печатни коли 10,50. Издателски коли 17,12
Цена 2,15 лева.

„Народна младеж“ – издателство на ЦК на ДКМС, София, 1972
Отпечатана в ДПП „Балкан“. Подвързана в ДПК „Д. Благоев“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3275>]